

Mederkorrekció, út- és hídstabilizálás a Pécsváradi Erdészet területén

A Mecsekerdő Zrt.-nél járt az OEE Erdőfeltárési Szakosztálya

Az OEE Erdőfeltárési Szakosztálya 2013. október 17-18-án a Mecsekerdő Zrt. Pécsváradi Erdészetének területén tartotta kihelyezett terepi ülését. Előre le kell szögezni, hogy a teljes program kiváló időjárási körülmények között zajlott, kiváló szervezéssel, kiváló szakemberek vezetésével. Röviden: színvonalas és hasznos szakmai programban volt részünk. A résztvevők a vendéglátó erdőgazdaság Kövestetői vendégházában gyülekeztek, ahol a szakosztályülés és a szállásunk is volt.

Kálmán Miklós szakosztályelnök köszöntötte a megjelenteket és röviden beszámolt az elmúlt időszak eseményeiről. A vezetőség azt a következtetést vonta le a szakosztály utóbbi öt éves tevékenységéből, hogy összesen nyolc állami erdőgazdaságból van delegáltunk, vagy olyan tagunk, aki részt vett szakosztályülésen az adott időszakban. A szakosztály az OEE elnökének és a szakosztályelnöknek az aláírásával figyelemfelkeltő levelet küldött a fennmaradó tizennégy állami erdőgazdaság vezérigazgatójának, amelynek eredményeként négyből érkeztek érdeklődő, meglévő, illetve leendő tagok a rendezvényre. Több fiatal kérte felvételét a szakosztályba, tagságukat a jelenlévők megszavazták. Felvételt nyert Csontos Dömötör a Pilsai Parkerdő Zrt., Kardos Bendegúz és Boglári Zoltán a Vértesi Erdő Zrt., Jánosi Mária és Ther András a Bakonyerdő Zrt. munkatársa, valamint Kránitz Dávid erdőmérnök-hallgató. Feltehetően a megszokottnál magasabb részvételi költségek miatt sok nyugdíjas kolléga nem tudott megjelenni a rendezvényen, így összesen 23 részvevővel vágtunk neki a terepi programoknak.

A házigazdától Ripszám István, a Pécsváradi Erdészet igazgatója tartotta a nyitó előadást, a Mecsekerdő Zrt. gazdálkodásáról. Az ismertetőből kitűnt a cég természetszerűség iránti elkötelezettsége, valamint szakmai erőfeszítése a közjóléti szolgáltatások biztosítására. A Mecsek hegység mindig szem előtt

volt, így Pécs város és környékének lakossága sokat köszönhet a helybéli erdészeknek.

Az első napi terepi bemutatókat Partos Kálmán erdőgondnok vezette. A szálláshelyünk közelében sok érdekes példát láthattunk és vitathattunk meg. Valamennyi bemutató a 2010. évi rendkívül csapadékos időjárás okozta károkról és azok helyreállítására irányult.

A Völgysegi-patak mederstabilizációja

(előadó Kiss József, a Közútkezelő igazgatója)

A Völgysegi-patak a Mecsekben ered. Magyaregregy és Kárász vízgyűjtőjének vizeit szállítja Bonyhád irányába. A bemutató a Komló-Zobákpusztát és Magyaregregyét összekötő közút mellett

zajlott. A patak közvetlenül az út mellett folyik. A már említett szélsőséges mennyiségű és intenzitású csapadék következtében a kis vízfolyás veszélyeztette az út állékonyságát. A Magyar Közút Zrt. Baranya Megyei Igazgatósága közútkezelőként magára vállalta a patakmeder stabilizálását és mederkorrekcióját. A rekonstrukciót megelőzően a medret betongerendák közé helyezett természetes erősítette, de ez a kritikus helyzetben nem volt elegendő. Jelenleg gabion műtárgyak (támfal és paplan) biztosítják a patakmeder és az út állékonyságát. A tervezés és kivitelezés során a természetvédelmi követelmények speciális eljárást és módszereket kövéltek meg. A mederátvágást tiltották, ugyanúgy az idegen területről származó talaj vagy kőzet beépítését is. A természetvédelmi hatóság és a tervező, kivitelező közötti példás együttműködés sikere a jelenlegi állapot. Ezen kívül szó esett arról is, hogy az invazív fajok, nevezetesen a japán keserűfű, terjedése sok gondot okoz és veszélyezteti az őshonos fajok fennmaradását is.

Szekeryei út súvadások

(előadó Kránitz Dávid emh, Németh Rudolf műszaki és fejlesztési osztályvezető és Boros Zsolt műszaki ellenőr)

Bemutatónk ebéd utáni első állomása a Kárász-Szászvár közötti erdőgazdasági feltáróút volt. Részben a rendkívüli csapadék és a már régebbiről is tapasztalt talajmozgások következtében, az erdőszet számára fontos út jelenleg járhatatlan

lan. Mintegy 500 méteres szakaszán jelentős csúszások keletkeztek a talaj- és felszín alatti vizek miatt. Helyenként az út pályája és földműve teljesen eltűnt. A beépített 200 cm nyílású beton csőátere sz néhány eleme elmozdult a földmozgások következtében. A terepi munkák során a talajvizsgálathoz fúrással és szondázással vettek mintát. A téma előadója diplomamunkája készítéséhez kapott megbízást arra, hogy felmérje a jelenlegi helyzetet és próbáljon megoldást találni a problémára. Két eset lehetséges: vagy találnak megfelelő műszaki megoldást a jelenlegi nyomvonal helyrehozására, vagy más vonalon kell az utat vezetni. A szakosztálytagok túlnyomó többségének az a véleménye, hogy az ottani talaj- és rétegvíz-viszonyok között reménytelen a jelenlegi nyomvonal helyreállítása és biztonságos fenntartása.

Várvölgy-Pécsváradi út, Németdöglési híd rekonstrukció

(előadók: *Molnár István* tervező, *Németb Rudolf* műszaki és fejlesztési osztályvezető és *Boros Zsolt* műszaki ellenőr)

Szintén a 2010-es árvíz rongálta meg a téglaboltozatos Németdöglési hidat. Helyreállítási munkái 2012 tavaszán fejeződtek be. A híd megbontását követően a kivitelező az eredeti állapotnak megfelelő anyagokból és módon állította helyre a támfalat, a téglaboltozatot, a szegélyt, valamint a korláttartó oszlopokat. Így a híd a múlt század 60-es éveinek a szellemét őrzi, azét a korszakét, amikor az erdőfeltárás fénykorát élte. A

tervezés és építés során példaértékű volt az együttműködés a természetvédelmi hatósággal.

Várvölgy-Pécsváradi út, Szürkeréti híd

(előadók: *Molnár István* tervező, *Németb Rudolf* műszaki és fejlesztési osztályvezető és *Boros Zsolt* műszaki ellenőr)

A történet ugyanaz. A vasbetonlemez híd keleti támfalát bontotta meg a víz. Ennél a bemutatónál figyelemre méltó a híd környékének a rendezése a további talajmozgások megakadályozására. Mivel a hidat nemcsak közvetlenül a patak veszélyeztette, hanem a rétegvizek okozta földmozgások is, szivárgórendszer és burkolt árok kialakításával akadályozzák meg a további földmozgásokat.

kat. Ez a példa az előzőekhez hasonlóan pontos, gondos és szakszerű mérnöki munkát fémjelez. Mintaszerűen gondos tervezés és kivitelezés összhangját tapasztalhattuk, amit az alapos előkészítés és egyeztetések miatt nem akadályozott hatósági intézkedés sem.

Szakmai előadások

Visszatérve a Követetői vendégházba, több előadást hallgathattunk meg. *Németb Rudolf* erdőmérnök, a Mecsekerdő Zrt. munkatársa, illetve *Molnár István* erdőmérnök, tervező mutatott be képeket a hidak kivitelezéséről, majd *Kránitz Dávid* emh. ismertette a terepi munkák (felmérés és talaj-mintavételek) módszerét és eredményét. *Kosztka Miklós* tájékoztatta a tagságot, hogy elkészült a szakosztály történetét feldolgozó kiadvány vázlatja, mely előreláthatólag az Erdészettudományi Közleményekben fog megjelenni.

Este a vacsorát követően szokásos baráti beszélgetéssel és tarokkparti keretében múltatta az időt a társaság.

Másnap a csapat – követve Rípszám István igazgatót – elindult Sasrét irányába. Első állomásunk az Ibfai Pipamúzeum volt. Aki arra jár, ne hagyja ki. Nem is a pipák száma, fajtája vagy különlegessége fogja meg a látogatót, hanem az, hogy valójában nem nagy dolgokból is lehet hírnevet szerezni magunknak és örömet okozni másoknak. Egyre több példa van erre az országban. Nem hiszem, hogy a Mona Lisa tömegektől szorongatott látványa jobban megfogott volna, mint egy szép tajték-pipa az üvegablak mögött. Az előbbi csak kipipáltam, az utóbbit viszont megcsodáltam.

Következő állomásunk az Almamelléki Erdei Vasút volt. A hajdani MÁV állomásépületben kialakított múzeumot és a vasutat *Pappné Németb Tünde* mutatta be kedves előadásában. Miután a szakosztálytagok többsége megvásárolta a múzeum boltjában kapható fa mozdónysípot, a nyitott kocsikon elvonatoztunk Sasrétiig. A hajdani Almamellék-Lufafa vonal ma már csak addig tart és az elég gyenge pálya ellenére hősiesen szállítja az évi mintegy 1500 utast a gyönyörűen helyreállított vadászházhoz és erdei iskolához. Sasréten *Gerlecz Edit* fogadott, aki fiatal hölgy létére vadászati szaktechnikusként maga is vadásztat. A régi iskola épületében kialakított erdei iskola igen népszerű. Szálláslehetőség a mellette lévő faházakban van. Rövid séta keretében megnéztük az „ősbükkös” állományt. A hajdani birtokos *Biedermann* család miután megvette a területet, Csehországból hívott erdészt a lepusztult erdők helyreállítására. *Bázler Ernő* főerdész munkáját dicsérik a környező szép erdőállományok és a kastély közvetlen közelében megőrzött zöm-mel bükkös erdő. A csapat végigjárta az újonnan helyreállított vadászházat is, ahol a kétnapos program véget ért.

E sorok írója nyugdíjasként örömmel tapasztalhatta, hogy érdeklődnek a fiatal kollégák a műszaki feladatok iránt és ez reményteli a jövőt illetően. Úgy érzem, hogy az őszi szakosztályülés a generációváltás egyik mérföldköve lehet.

Gerely Ferenc

OEE Erdőfeltárási Szakosztály

Hirdessen az Erdészeti Lapokban!